НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ

ПРОГНОЗИРАНЕ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ПОБЕДА НА РУСИЯ ВЪВ ВОЙНАТА В УКРАЙНА

ВЕРОЯТНИ ПОЛИТИЧЕСКИ И ВОЕННИ ПОСЛЕДИЦИ ЗА ЕВРОПА И БЪЛГАРИЯ

АНДРЕЙ МИХАЙЛОВ

Андрей МИХАЙЛОВ *– през 2021 – 2022 г. е бил член на Комисията по отбрана в 46-то Народно събрание, член на Комисията за контрол на специалните служби в 47-то Народно събрание. Председател на делегацията в Парламентарната асамблея на НАТО през 2022 г. Докторант във ВА „Г.С. Раковски“*

Резюме: *Разгледани са основните последици, които могат да настъпят при победа на Русия във войната в Украйна – както политически, така и военни по отношение на Европа и България. В статията е направено неизчерпателно прогнозиране на ефектите и вероятността за тяхното настъпване. При разглеждане на динамиката на всяка война не бива да се пропуска нито един възможен сценарий за развитие на военната и политическата обстановка, а целта е да се придобие представа какво може да се случи през следващите месеци. Поради това настоящият сценарий е хипотетичен, не е най-вероятният, но е най-песимистичният по отношение на хода на войната в Украйна – сценарият е какво ще се случи, ако Русия победи – последиците за Европа и България.*

Ключови думи: *риск, вероятност, последици, война, Украйна, Европа, България*

FORECASTING AND RISK ASSESSMENT OF A RUSSIAN VICTORY IN THE WAR IN UKRAINE

POSSIBLE POLITICAL AND MILITARY CONSEQUENCES FOR EUROPE AND BULGARIA

ANDREY MIHAYLOV

Andrey MIHAILOV *– member of the Defense Committee in the 46th National Assembly of Republic of Bulgaria in 2021 – 2022, a member of the Committee for Control of Special Services in the 47th National Assembly. Chairman of the Bulgarian delegation to the NATO Parliamentary Assembly in 2022. PhD candidate in Military Academy "Rakovsky"*

Abstract: *The main consequences of a Russian victory in the war in Ukraine are discussed - both political and military in regard to Europe and Bulgaria. The article makes a non-exhaustive prognosis of the effects and the likelihood of their occurrence. Not a single possible scenario of the military and political situation should be missed, and the aim is to get an overview of what could happen in the coming months. Therefore, the current scenario is hypothetical, not the most likely, but it is the most pessimistic regarding the course of the war in Ukraine - the scenario is what will happen if Russia wins - the consequences for Europe and Bulgaria.*

Key words: *risk, likelihood, consequences, war, Ukraine, Europe, Bulgaria*

Войната на Русия в Украйна промени средата на сигурност в Европа бързо и радикално – държавите на континента не бяха подготвени за война и на практика не желаеха промяна в континенталната среда на сигурност. Действията на Русия наложиха бързо адаптиране от страна на всяка европейска държава. Русия също нямаше никаква подготовка за продължителна война – плановете

на руското държавно и военно ръководство бяха за бърза и победоносна кампания – стратегическа грешка, която доведе до търсене на други подходи. Не е нужно да се прави ретроспекция на войната през периода 2022 – 2023 г., достатъчно е само да се посочи, че ясно се открояват етапи през двугодишния период, отличаващи се с военни и политически особености.

Фокусът на анализа обаче не следва да е към изминалите месеци, а към това какво предстои и какво може да се случи. Прогнозирането е изключително рисково, тъй като е опит да се погледне към евентуалното бъдеще и да се посочат последиците, вероятността за грешка е голяма, тъй като много фактори може да останат незабелязани или подценени. Не бива да се пропуска нито един възможен сценарий за развитие на военната и политическата обстановка, а целта е да се придобие поне малка представа какво може да се случи през следващите месеци. ***Поради това настоящият сценарий е хипотетичен, не е най-вероятният, но е най-песимистичният по отношение на хода на войната в Украйна – сценарият е какво ще се случи, ако Русия победи – последиците за Европа и България.***

Войната промени средата на сигурност – често пъти се стига до заключението, че поради тази война Европа няма да е същата, но ако Русия победи не само Европа няма да е същата, а светът ще навлезе в нова фаза на свръхрисково съществуване – основано на силова промяна на граници. Целта е с инструментариума на стратегическото прогнозиране да се очертаят последиците за Европа и България от хипотетична победа на Русия.

Войната се отличава с несигурност и нараснали рискове с многовекторно въздействие за всички държави, намиращи се до воюващите страни. Едно от средствата за борба с неопределеността (риска) е прогнозирането – то предоставя възможност за оценка на вероятните негативни последици от настъпване на дадено събитие и минимизиране на ефектите. Победата на Русия съвсем не е най-вероятният сценарий, но носи най-големи негативни последици (за Европа и за България в частност) и като такъв наистина заслужава внимание, за да се придобие представа за това до какво може да доведе и как да се увеличат усилията за недопускане на такъв сценарий.

За последиците от най-негативния сценарий (накратко да го наречем „победа на Русия“) следва да се оценят няколко големи групи фактори – вътрешно политически за Русия и Украйна, а също и за Европейския съюз и САЩ; външно политически относно главния, стратегически курс на големите участници в европейската и световна политика и военни – относно динамиката на военните способности на двете страни и обстановката на фронта.

Обсъждането на най-негативния сценарий първо следва да определи какво всъщност означава евентуална „победа на Русия“ и едва тогава какви ще се ефектите от нея – напълно нереалистично е да се очаква, че това ще е превземане на територията на цяла Украйна. Историческият преглед на хода на войната през последните две години показва, че Русия няма способностите за превземане на големи територии. В началото на 2024 г. войната се е превърнала в позиционна с малък тактически напредък в различни направления за двете страни, но без съществени изменения на контролираните участъци. Страните изграждат отбранителни инженерни съоръжения, които превръщат широкото настъпление в практически невъзможно. Затова „победа на Русия“ не може да включва достигане до р. Днепър, а само завладяване на Донецка и Луганска област. Това може да бъде представено пред руското общество като „победа“, а също и да стане основа за далеч по-опасни последици – преговори за евентуално примирие или замразяване на войната, т.е. фактическо международно приемане на окупацията на източната част на Украйна и окуражаване на други режими за силова промяна на границите.

I. Предпоставките за подобен ход на събитията са три – на първо място това е намаляване на обема на военната помощ за Украйна, на второ място – резултатът от изборите за Европейски парламент в средата на 2024 г. и накрая – резултатът от изборите в САЩ през м. ноември 2024 г. Ако изборите за Европейски парламент са по-скоро индикация за това какви са нагласите в държавите-членки и какво е съотношението на политическите сили в ЕС, то изборите в САЩ са решаващи. До провеждането на тези избори има още месеци и не е реалистично да се очаква промяна в политиката на САЩ и големите държави от ЕС по отношение на войната и помощта за Ук-

райна, но вероятно до тяхното провеждане руският военен натиск ще продължи с цел да се засилят настроенията сред европейските и американските избиратели за спиране на войната и подкрепа на партии, предлагащи такива решения. Към настоящия момент по-малкият обем военна помощ от САЩ сравнително успешно се замества с такава от Великобритания и направените заявки за доставка на крилати ракети и дронове. Всъщност рискът (до провеждане на изборите в Русия) не е от голям териториален напредък на руските въоръжени сили или настъпателна кампания към западната част на Украйна, а плавно нарастване на натиска, съчетано с пропагандни кампании сред избирателите в Европа, с цел формиране на изгодна политическа среда на континента. ***Може да се очаква руска настъпателна операция през пролетта или началото на лятото, но много малко вероятно е нейната цел да е завладяване на територията на цяла Украйна, а по-скоро териториални придобивки в Донецка и Луганска област с цел по-добри преговорни позиции в края на 2024 г.***

Негативният сценарий „победа на Русия“ ще стане по-вероятен при победа на Републиканката партия в САЩ и при увеличено присъствие на националистически партии в Европа. Украинското политическо ръководство предвижда този сценарий и, съдейки по изказвания на външния министър Кулеба от началото на 2024 г., се опитва да намери подход към евентуална бъдеща американска администрация в Белия дом. Спечелването на изборите в САЩ и Европа от различни политически партии вероятно ще намали помощта за Украйна (помощта няма да спре, но ще бъде с намален обем и вероятно пренасочена през други държави) и ще увеличи желанието за връщане на Европа към състоянието от преди 2022 г. – като цел това не е постижимо, но умората на избирателите може да ги тласне към подкрепа за политически субекти, които силно акцентират на подобна идея за изолация и връщане към предишното ниво на отношения с Русия. Без военна помощ Украйна не може да се противопостави на Русия и няма как да защити териториалната си цялост. Индикатори за намаляване на военната помощ има, но това ще позволи на Русия да увеличи натиска и плавно да възстанови производството на поразяващи средства (артилерийски боеприпаси, крилати ракети и дронове, основавайки се на атаките от началото на 2024 г. тенденцията към нарастване на руското военно производство е факт), възползвайки се от отслабналите отбранителни способности на Украйна. ***Победа за Русия ще означава всеки по-голям напредък на фронта (в Донецка, Луганска, Запорожка или Херсонска област), а вероятно опит за такъв ще има непосредствено преди президентските избори в Русия, а с голяма степен на вероятност – след тях.***

Изборите в Русия са още една предпоставка за динамика във войната – не защото има риск президентът Путин да ги загуби (при настоящата политическа обстановка в Русия това е напълно невъзможно), а защото след тяхното провеждане политическото ръководство ще ги представи като кредит на доверие от гражданите на Русия за продължаване на войната и нарастване на интензивността ѝ. Това във военно отношение означава две неща – вероятно още една вълна на частична мобилизация и (почти сигурно) увеличено производство на въоръжение, т.е. милитаризация на икономиката. **Изборите в Русия ще отворят пътя за нова мобилизация *през пролетта и лятото на 2024 г. и по-активни бойни действия с крайна цел – фактическата окупация да бъде изрично или мълчаливо международно призната.***

***II.* Какви могат да бъдат последиците** от сценария „победа на Русия“ – ефектите ще са основно в две големи групи – политически и военни. При военните ефекти руска победа в Украйна би означавала значително разширяване на военното присъствие и влияние на Русия в Източна Европа, което представлява пряка заплаха за сигурността и възпиращите способности на НАТО.

1. Непосредственият ефект ще бъде милитаризация на завзетите територии, постоянно дислоциране в тях на авиация и балистични ракети със среден обсег, а в акваторията на Черно море ще се увеличи присъствието на плавателни съдове, които са носители на крилати ракети. По този начин цялата централна част на Европа ще бъде в обхвата на руските поразяващи средства, а времето за реакция при евентуална атака от страна на Русия ще бъде изключително малко. Това ще доведе до необходимост от огромни разходи за противоракетна отбрана от страна на държавите от НАТО, т.е. ще се получи ефект на преместване на руската военна заплаха в западна

посока и намаляване на възможностите за възпиране и отбрана. Ако този риск се реализира ще означава, че търсенето на дългосрочен балансиращ ефект от европейските държави ще минава през големи инвестиции за разработване и усвояване на нови отбранителни технологии, а в дългосрочен план ще има ефект върху цялостното икономическо развитие на континента – **фокусът дълго време ще остане върху отбраната и производството на въоръжение**, ***а не върху икономическото развитие на Европа. Много повече разходи ще са нужни, за да се възпира укрепнала и придобила самочувствие от победата Русия***.

2. Вероятен ефект от победна за Русия война ще е контрол над стратегическите активи на Украйна, като пристанищата на Черно море, пълна свобода за разполагане на войски на Кримския полуостров и в Донцка и Луганска област. Резултатът ще е проекция на сила и влияние в съседните държави – на първо място тези, които не са членки на НАТО (Молдова) и на второ място – засилено въздействие върху политическия живот в държавите, които са членки на НАТО (България, Словакия, Унгария).

3. Най-тежката последица от евентуална руска победа в Украйна би била нова увереност и демонстрация на готовност и способности на Русия да използва сила срещу всяка суверенна държава, в нарушение на международното право. Руското ръководство допусна грешка в началото на войната – не оцени украинските отбранителни възможности, подцени международните ефекти (политически и санкционни) и чуждата военна помощ, но при евентуална победа всичко това ще бъде научен урок и „наръчник“ за следваща стъпка, Русия ще анализира по-добре военните способности на всяка друга държава, ще засили своята „пета колона“, ще използва политически натиск или политическа корупция под благовидни предлози. Това би могло да окуражи руското ръководство да използва принуда срещу други страни, като Грузия, Молдова или дори балтийските държави (много малко вероятно, но не може да се предвиди докъде ще стигнат амбициите на руското военно и политическо ръководство).

4. Не може да се очаква, че ако Русия победи веднага ще предизвика държави членки на НАТО, тъй като ще й е нужно време за възстановяване на икономиката и въоръжените сили. ***Може да се прогнозира, че „победа на Русия“ ще означава загуба на бъдещето на Украйна като член на НАТО и ЕС, съчетано с краткотраен мирен период (за укрепване на руските военни способности, за излизане от изолация и възстановяване на международния авторитет), а след това нов руски натиск – първоначално като проява на мека сила, а възможно и като нова агресия*** **през следващото десетилетие,** ***крайната цел ще е утвърждаване на Русия като световна сила (политическа и военна).*** Руските въоръжените сили търпят тежки загуби през последните две години, но не бива да се пропуска и, че трупат боен опит – победна за Русия война ще означава, че въоръжените й сили може да излязат от конфликта по-добре подготвени, а руската военна доктрина и практика да са обогатени. Резултатът може да се предвиди – ако Русия победи (след относително кратък период за възстановяване на икономиката, военното производство и изучаване на натрупания опит) ще има технически и тактически по-подготвена армия, която ще е по-близо до държавите-членки на НАТО, съчетано с политически елит определящ се като победител и население, подкрепящо безусловно режима. Не може да се прогнозира каква би била следващата стъпка, но след победа военно-политическите апетити и амбиции нарастват – както на победителя, така и на съюзниците му по света.

Руската победа в Украйна вероятно ще доведе до хуманитарна криза, със значителни жертви и нова вълна украински бежанци – насочени главно към Западна Европа. Постоянна руска окупация на Източна Украйна вероятно няма да донесе мир в Донецка и Луганска област (дори и да няма активни бойни действия там) – ще предизвика продължително съпротивително движение, а Русия ще ангажира значителни ресурси и личен състав (на Росгвардия, МВР и въоръжените сили) за поддържане на контрола. В дългосрочен план това ще означава тлеещ конфликт, тъй като не може да се очаква, че украинското общество ще приеме фактическата окупация като крайно международноправно решение.

5. Победа на Русия в Украйна много вероятно би намалила доверието и единството на НАТО и Европейския съюз, както и трансатлантическите отношения. Обществата и политическите елити в различни европейски държави дори и сега имат

различни виждания по отношение на военната помощ за Украйна, които варират от безрезервна подкрепа, преминават през хладно приемане и дори до отричане на помощта. Най-силното руско оръжие към настоящия момент не са военните средства за поразяване (недостигът им принуди Русия да търси помощ от Иран и Северна Корея), а два фактора – разделението на европейските политически елити и времето. Времето позволява на Русия да милитаризира икономиката, да възстанови загубите си и да акцентира на пропаганда и влияние, т.е. да превърне войната в дългосрочен факт, а разделението в европейските елити ще доведе до изгодно за Русия решение. Всичко това би разкрило ограниченията и разделенията на европейския и американски отговор. Ако САЩ намалят подкрепата си – много вероятно е войната да се превърне в дългосрочно явление, подхранвано от нараснали руски военно-технически и производствени възможности, съчетани с отслабване на украинската отбрана. Позовавайки се на исторически данни за по-точно прогнозиране – ефектът ще бъде подобен на позиционна война като през Първата световна (такава би била ситуацията на фронта в Донбас), съчетано с дългосрочното, но ниско интензивно, огнево въздействие на всяка от страните – подобно на войната между Иран и Ирак през 80-те години на XX век (при атаките с ракети по близките да фронта градове и препятстване на корабоплаването в Черно море).

6. Ако Русия победи в Украйна ще има и негативни последици за смисъла и същността на международното право като цяло. Победата на Русия ще е сигнал, че използването на сила и нарушаването на суверенитета са, ако не законни, то поне приемливи и ефективни начини за постигане на политически цели. Победата на Русия ще е най-яркото доказателство, че международната общност не е в състояние да предотврати подобни действия, а суверенитет и териториална цялост са условни и беззначни понятия при силен съсед. Победен край за Русия ще означава и пълна невъзможност на универсална международна организация като ООН да предотврати или регулира конфликти където и да е по света, ако започналият войната е държава, притежаваща ядрено оръжие и значителни природни ресурси.

7. Стратегически (дългосрочен) риск, с голяма степен на вероятност за осъществяване, е евентуална победа да доведе до насърчаване на други държави като Китай, Иран или Северна Корея, да използват подобни силови стратегии или да оспорят съществуващия международноправен ред в стремеж към териториални придобивки.

Освен геополитически ефекти, евентуална победа на Русия би имала вътрешни последици както в Руската федерация, така и в европейските държави. Вътре в Русия ефектът е относително лесно предвидим – увеличаване популярността на президента, той ще бъде „президентът-победител“, а пропагандата ще го представи като „обединител“. Не може да се прогнозира колко дълго ще е президент Путин, но победата ще му осигури възможност за посочване дори и на приемник (подобно на Елцин) и още по-голяма вътрешна консолидация. Това ще подхрани национализма в Русия, вътрешно страната ще се възприема като велика военна сила, а опозиция на практика няма да съществува. Подобен вътрешен ефект в Русия ще означава много тежки последици в европейските държави – остър дебат за отношенията с Русия и засилване на тежестта на „прагматици“, които виждат Русия като търговски партньор, подобен на този които е била преди 2014 г. Европейският съюз ще се фрагментира – не в организационен, а в позиционен и поведенчески смисъл – ще се оформят различни лагери, като поне единият ще подкрепя явно „победителя“ във войната. Това би било пряка заплаха за бъдещето на НАТО, ЕС и трансатлантическите отношения, реализирана под натиска на вътрешната политика (проруски партии), общественото мнение (икономическа умора) и военните реалности. Дългосрочният ефект ще бъде политически лутаща се Европа и разделен на групи Европейски съюз.

III. Освен посочените стратегически ефекти, внимание заслужават и последиците за България при победа на Русия. България, като член на НАТО и ЕС, има интерес от запазване на териториалната цялост и суверенитета на Украйна. Големите ефекти при евентуална победа ще имат отражение върху политическата действителност в страната. България следва политиката на ЕС и като член на НАТО се опитва да увеличи отбранителните си способности, но ако Русия победи, то България ще бъде разглеждана от Москва подобно на победените, т.е. като загубила (или

поне като държава, която е била на страната на загубилите).

1. Особено силен ще е вътрешнополитическият негативен ефект – българското общество ще се раздели още повече. Проруските настроения ще нараснат, а хората вече няма да правят разлика между Русия и управляващия там политически и военен елит – в българското общество ще се наложи образа на победилата руска армия. На настроенията в обществото (с голяма степен на вероятност) ще отговорят партии – както парламентарно представени, така и нови, които ще искат да използват образа на „победителя“. Мотивацията вероятно не винаги ще е напълно проруска, но ефектът ще е, че ***влиянието на Русия в българския политически живот ще се увеличи значително, настроенията срещу НАТО и ЕС – също.*** Проявата на мека сила спрямо България с голяма степен на вероятност може да се очаква – засилено руско влияние и намеса във вътрешната политика (не пряко, но чрез множество различни политически субекти или отделни личности), въздействие чрез медиите и групи от гражданското общество на България, чрез пропаганда и дезинформация. Не бива да се пропуска и вероятността от засилена активност на руските разузнавателни служби на територията на България, т.е. превръщане на страната в оперативно поле за много по-активна дейност и провеждане на операции в България. Това обстоятелство ще налага и съответния контраразузнавателен отговор[1], но и засилена подготовка на оперативния състав на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС).

2. Ако Русия победи и проруските политически настроения в България се увеличат – в страната ще се наблюдава и постепенно ***намаляване на доверието и сътрудничеството в рамките на НАТО,*** тъй като някои съюзници може да изразят съмнения в надеждността и ефективността на механизмите за колективна отбрана и сигурност[2], т.е. доверието в България да намалее. България няма ресурси за изграждане на отбрана, базирана единствено на собствени способности, а евентуално намаляване на участието в колективната система за сигурност вероятно ще създаде сериозни затруднения при защита на независимостта и суверенитета през следващото десетилетие. **Най-негативният сценарий би бил България** ***да се възприема като естествена зона на руско влияние и макар да е член на НАТО, това членство да е с нисък авторитет и намаляващи отбранителни способности (или дори опит за излизане от военните структури на НАТО).*** Вероятна руска победа ще окуражи Москва да започне да изгражда зона на влияние и България може да попадне в нея, а съюзниците мълчаливо да приемат този факт. Ефектът ще е намаляване на интереса към България – икономически и политически и изтласкване на страната в периферията на европейските процеси и динамиката на сигурността на континента, а също и превръщане на България в инвестиционно безинтересна страна.

3. За България ще е изключително негативно, ако Русия продължи с ескалацията на конфликти в Източна Европа или на Балканите. Усложняване на обстановката в Молдова или Косово е в разрез с българските интереси, но евентуална победа на Русия ще насърчи проруските политически кръгове. ***Вероятно е Сърбия в качеството си на „приятел на победителя“ да заяви амбиции (като начало само политически) към съседни държави и по-активно да налага влияние в Северна Македония и Босна. България ще бъде изправена пред изключително сложна среда на сигурност – от изток Русия, а от запад Сърбия – и двете държави с увеличени претенции и самочувствие, а успоредно с това и политически фрагментиран ЕС по отношение на отговора на евентуалния победител във войната.***

България оказва военна помощ на Украйна от началото на войната (чрез различни способи и механизми, но помощта е факт) и, ако Русия постигне победа – България ще бъде разглеждана от Москва не само като „неприятелска държава“, но и като близък приятел на победената държава. България ще следва да инвестира в отбрана много повече, ако Русия победи, а това ще означава много високи разходи за придобиване на нови отбранителни способности, но в условия на изострена вътрешнополитическа среда със силно руско влияние е малко вероятно да се очакват нови инвестиции в националната отбрана (проектите за придобиване на ново въоръжение ще останат нереализирани, например няма да се придобият брегови противокорабни ракетни комплекси, а в цивилната сфера – няма да се реализира проекта за седми блок на АЕЦ „Козлодуй“). Може да се предвиди, че обществото и политическите пар-

ПРЕДПОСТАВКИ И ПОСЛЕДИЦИ ОТ СЦЕНАРИЯ „ПОБЕДА НА РУСИЯ“					
ЦИФРОВА СКАЛА ЗА ОЦЕНКА НА ВЕРОЯТНОСТТА	**1** **Много малко вероятно**	**2** **Малко вероятно**	**3** **Средно вероятно**	**4** **Вероятно**	**5** **Силно вероятно**
ПРЕДПОСТАВКИ	**Вероятност**	**Последици от първи ред – преки и непосредствени**	**Последици от втори ред – косвени, на свързани субекти**	**Дългосрочни последици – стратегически, върху средата на сигурност**	**Последици за България**
Намалена военна помощ	Преди изборите за Европейски парламент и за президент в САЩ – вероятност (2 – малко вероятно) След изборите – вероятност (3 – средно вероятно)	Улесняване на нова руска кампания през пролетта или началото на лятото на 2024 г.; -Нарастване на руското производство на поразяващи средства; -Невъзможност Украйна да защитава териториалната си цялост; - При намаляване на доставките на средства за ПВО – повишаване на броя на цивилните жертви и невъзможност да се поразяват атакуващи руски дронове и крилати ракети	Активизиране на политически партии, които застъпват тезата за преговори и териториални отстъпки от страна на Украйна; - Разделение в ЕС по отношение на бъдещата политика спрямо Украйна	Нарастване на риска от загуба на Украйна и представяне на управляващия елит в Москва като победоносен; - Създаване на изгодни дипломатически позиции за Москва след успешна кампания или задържане на окупираните области	България ще бъде разглеждана от Москва не само като „неприятелска държава“, но и като близък съюзник на победената държава; - Приходите от продажби на произведено въоръжение в България ще намалеят; - България ще следва да инвестира в отбрана много повече, т.е. високи разходи за придобиване на нови отбранителни способности
Намаляваща политическа подкрепа от САЩ в края на 2024 г.	3 (средно вероятно)	Неувереност в украинското политическо и военно ръководство – загуба на мотивация и безпомощност	Постепенна промяна в политиката на държавите от ЕС – нежелание да поемат тежестите на военната и политическата подкрепа	Сигнал към съюзниците за изолиране на САЩ от проблемите в Европа; -Насърчаване на други държави като Китай, Иран или Северна Корея, да използват силови стратегии или да оспорят съществуващия международнопр авен ред в стремеж към териториални придобивки	Увеличаване на разделението в българското общество – антиамерикански настроения

Противоречия в ЕС	4 (вероятно)	Загуба на политическа подкрепа и намаляване на отбранителните способности на Украйна	Създаване на групи от държави в ЕС, които имат различни мнения и загуба на единството но ЕС; - Увеличаване на авторитета на Унгария	Увеличаване на несигурността в ЕС и дългосрочно намаляване на влиянието на Брюксел при решаване на политически проблеми в Европа – неспособност за постигане на политически консенсус. В дългосрочна перспектива – възникване на центробежни сили в ЕС; - Умора от войната	Антиевропейски настроения в българското общество и увеличаване влиянието на партии, които са срещу ЕС
Противоречия в Украйна (вътрешнополитически и военни)	2 (малко вероятно) преди изборите в САЩ	Намаляване на бойния дух във въоръжените сили	Използване на противоречията сред украинското политическо и военно ръководство като аргумент за допълнително намаляване на политическата и военната помощ от страна на държавите от ЕС и САЩ	Нарастване на риска от загуба на Украйна	В българското общество ще се увеличат настроенията срещу подкрепата за Украйна. Като довод ще бъдат изтъквани вътрешноукраински противоречия, ако станат публични
Военни загуби на фронта, поражения на критична инфраструктура	5 (силно вероятно)	Невъзможност да се попълнят загубите и изчерпване на украинския мобилизационен потенциал.	Липса на държави-инвеститори, които да участват във възстановяване на критичната инфраструктура.	Невъзможност Украйна да се противопостави на руските въоръжени сили и дори да задържи фронта на позициите от началото на 2024 г.	

тии едва ли ще желаят нарастване националните разходи за отбрана, а това ще означава по-малко лостове за защита на интересите на страната.

4. При евентуална победа на Русия, България ще бъде изправена пред дилема – или да увеличи рязко разходите за отбрана (но икономиката на страната едва ли може да понесе значителен военен бюджет), или да приеме нарасналото влияние на Русия в региона на Черно море и експлоатирането от страна на Русия на някои пропуски настроения в България с произтичащите от това последици – отдалечаване на задълбочена интеграция в ЕС, намаляване на сътрудничеството със съюзниците от НАТО (или дори излизане от военните структура на Алианса) и приемане на амбициите на съседите (засилено влияние на Сърбия в Северна Македония).

Посоченото в настоящия анализ е само прогнозиране на част от ефектите от евентуална победа на Русия във войната – това съвсем не е най-вероятният сценарий, тъй като има множество други фактори, които вероятно няма да позволят да се

осъществи в пълнота. Предпоставките за реализиране на описания сценарий все още не са факт и малко вероятно да се осъществят в цялост (не е реалистично да се очаква, че военната помощ за Украйна напълно ще спре). По-вероятният сценарий е за запазване на позиционния характер на войната поне в първата половина на 2024 г. и военната помощ да е повече от страна на Великобритания. Политическите интереси на България не предполагат и налагане на прецедент за силова промяна на границите, а последиците за страната ще бъдат негативни – както във вътрешнополитически, така и във външнополитически аспект.

1. Михайлов, Антон, 2023. *Контраразузнавателният анализ – кратък поглед към съюзниците в НАТО*, Международна научна конференция - Съвременни изследвания и технологии за отбраната (ARTDef-2023), Институт по отбрана, Сборник с доклади 28-29.11.2023 г., София, ISSN 2815-2581
2. Михайлов, Антон, 2023. *Някои процесуално-следствени действия при разследване на шпионство – съвременна практика*, Сборник доклади от Национална научна конференция с международно участие „Сигурност и отбрана“, София, ISBN 978-619-185-593-3

БИБЛИОГРАФИЯ:

[1] Михайлов, Антон, 2023. *Контраразузнавателният анализ – кратък поглед към съюзниците в НАТО*, Международна научна конференция – Съвременни изследвания и технологии за отбраната (ARTDef-2023), Институт по отбрана, Сборник с доклади 28-29.11.2023, София, ISSN 2815-2581

[2] Михайлов, Антон, 2023. *Някои процесуално-следствени действия при разследване на шпионство – съвременна практика*, Сборник доклади от Национална научна конференция с международно участие „Сигурност и отбрана“, София, ISBN 978-619-185-593-3

[3] Kagan, F., Stepanenko, K., Belcher, M., Mikkelsen, N., Bergeron, T., 2023. *The High Price of Losing Ukraine Military-Strategic and Financial Implications of Russian Victory,* ISW, публикувано на: https://www.understandingwar.org/backgrounder/high-price-losing-ukraine

[4] Bugayova, N., 2023. *The High Price of Losing Ukraine: Part 2 — The Military Threat and Beyond,* ISW, публикувано на: https://www.understandingwar.org/sites/default/files/The%20High%20Price%20of%20Losing%20Ukraine%20Part%202%20-%20The%20Military%20Threat%20and%20Beyond%20PDF_0.pdf

[5] Lange, N., Masala, C., 2023. *War Against Ukraine: What if Russia Wins?*, GLOBSEC, публикувано на: https://www.globsec.org/what-we-do/commentaries/war-against-ukraine-what-if-russia-wins

РЕКЛАМА

